

Projektmenedzsment a könyvtárban / készítette Eszenyiné Borbély Mária. – Debrecen : University Press, 2014. – 86 p. ISBN 978 963 318 423 3
Elektronikusan:
www.inf.unideb.hu/~borbelym/konyv_vegleges.pdf

Útmutató a projektmenedzsment könyvtári alkalmazásáról

A könyv megírását kettős cél motiválta, írja bevezető gondolataiban a szerző: egyrészt a vonatkozó elméleti ismeretanyag közlésével és a megértést nagymértékben megkönnyítő esettanulmányok szerepeltetésével támogatni kívánja a felsőfokú könyvtárosképzésben részt vevő hallgatók tanulmányait, másrészt pedig elméleti és gyakorlati útmutatóként segíteni szeretné a gyakorló könyvtáros szakemberek témában való eligazodását. A kettős cél nagyszerűen megvalósul ebben a kötetben, mely tehát tankönyv az egyetemi hallgatók számára és útmutató a könyvtáros továbbképzésben.

A téma rendkívül aktuális, gazdag szakirodalmát találjuk ma már a hazai könyvkiadásban is. Az Akadémiai Kiadó projektmenedzsment útmutatója (*PMBOK Guide – A guide to the project management body of knowledge*) több mint harminc éve alapvető forrásmű, már az 5. kiadáson is túl van. Az általános projektmenedzsmentről szóló könyvek nyomán sorra fedezhetjük fel az egyes szakterületekre adaptált munkákat (gazdasági, mezőgazdaság, mérnöki szakterület), de tanúi lehetünk a felsőoktatás számára kidolgozott tankönyv, jegyzet jellegű munkáknak is. Készült ilyen a Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Karán, a Nyíregyházi Főiskolán, a Pécsi Tudományegyetem Pollack Mihály Műszaki Főiskoláján, az EDUTUS Főiskolán vagy a Budapesti Kommunikációs Főiskolán, hogy csak néhányat említsünk. Ebbe a sorba illeszkedik *Eszenyiné Borbély Mária* kötete, mint a Debreceni Egyetemi Kiadó által megjelentetett, egyébként pedig az NKA Közgyűjteményi Kollégiuma által is támogatott munka. Ezt a tankönyvet az ismertetés elején idézett kettős célkitűzés emeli ki az előbbieken említett oktatási célú könyvek közül. A szerző ugyanis egyetemi oktatóként, kutatóként, valamint könyvtárosi és könyvtárvezetési tapasztalatokkal rendelkező gyakorlati szakemberként „szakmára szabottan” tudja közel vinni ezt az újszerű témát célközönségéhez.

Eszenyiné Borbély Mária maga is részese volt annak az egy-másfél évtizedes folyamatnak, melynek során sikerült a minőségi szemléletet megismertetni, elfogadtatni és megvalósíttatni a könyvtárakban, a könyvtárosok körében. Majd pedig annak, hogy szinte a minőségbiztosítás jelentőségének felismerésével egy időben érkezett meg hozzánk – az Európai Unióhoz tartozásunk velejárójaként – a rendszeres, szakszerű pályázati tevékenység végzésének követelménye is. Mindkét feladattal meg kellett ismerkednünk, meg kellett birkóznunk, hiszen versenyképességünk érdekében alkalmaznunk kellett. A 2003-tól 2013-ig tartó két rendkívül fontos stratégiai időszakban a könyvtári intézményrendszerben, a könyvtári szervezetekben, a finanszírozásban és a képzésben is olyan alapvető és átfogó változások zajlottak le, melyek új típusú munkaszervezést, munkastílust, kapcsolatrendszert, könyvtárosi kompetenciákat és tulajdonságokat igényeltek. És ezekről az „újdomságokról” már beszélni is másképp kellett és lehetett: azaz, a szakma nyelvezete, szókinccse, fogalomrendszere és gondolkodásmódja is megváltozott. Nem ritkán éppen a tevékenység és az elmélet azonosítása okoz problémát még ma is a könyvtárosoknak. Ehhez a fennálló problémához nyújt egyedülállóan jól megoldott segítséget a könyv. Színesen, szemléletesen, közérthetően „adagolja” az ismeretanyagot, s közben folyamatosan segít összeegyeztetni a korábbi tudással és a mindennapi gyakorlattal.

Mivel nálunk úgy alakult, hogy a minőségbiztosítás ismeretelemei előbb jutottak el a könyvtárosokhoz, így a szerző a projektmenedzsment témakörének tárgyalását ebből kiindulva, erre építve, a minőségi szempont következetes érvényesítésével valósítja meg. Definíciója szerint maga a projekt-fogalom tehát egy kitűzött cél megvalósítása érdekében kölcsönösen egymásra ható tevékenységek csoportja, amely magában

foglal idő-, költség-, erőforrás- és minőség tényezőket. A minőségi tényező annak kifejezésére szolgál, hogy a projekt eredményeként létrejövő termék, szolgáltatás hogyan viszonyul a projekt céljaként megfogalmazott elvárásokhoz.

Az első esettanulmány megfogalmazásával már csatát nyert a szerző. Minden könyvtáros számára jól ismert, gyakori, mondhatjuk tipikus könyvtári tevékenységet választott a projekt témájául: egy éves időtartamra kiterjedő, több könyvtár közreműködésére épülő olvasásfejlesztő, olvasást és könyvtárhasználatot népszerűsítő kampányt, programsorozatot. A célkitűzést összefoglaló első bemutatás után a következő esettanulmányok tovább részletezik, bővítik a fiktív programsorozat megvalósításához szükséges háttér ismereteket, adatokat, körülményeket, és közben lépésről lépésre végigvezetik az olvasót a teljes projekt fázisain. Így végül annak minden részletében eligazodunk, tudatosodnak a tevékenységek okai és következményei, tanulságai. Talán csak a projektzárás, projekt értékelés szakaszával foglalkozik egy kicsit röviden a szerző, pedig az eredmények sok szempontú, sok dimenzióban történő elemzése még nem elég erős oldala a hazai könyvtári gyakorlatunknak.

Összességében a projektmenedzsment folyamata rendkívül logikusan, pedagógiai körültekintéssel elővezetve tárul fel a szemünk előtt. A feladatcsoportokhoz kapcsolódó, nagyrészt új elméleti ismeretek bemutatását az alkalmazható, alkalmazandó eljárások gyakorlatias ismertetése kíséri, ezeket együttesen pedig az esettanulmányok teszik könnyen befogadhatóvá.

Sok hasznos továbbképző tanfolyam, előadás, tréning fog tudni építeni e könyv feldolgozására. Igazi örömmel töltött volna el, ha ez a könyv a Könyvtári Intézet „*Továbbképzés felsőfokon*” című, egykori sorozatának darabjaként jelenhett volna meg.

Bartos Éva